

SPRÁVA

o mimoriadnom zhoršení vôd na Slovensku v roku 2013

SIŽP v roku 2013 zaevidovala 110 mimoriadnych zhoršení kvality vôd alebo mimoriadnych ohrození kvality vôd (ďalej „MZV“). Zo 151 zaevidovaných oznámení o MZV sa v 41 prípadoch šetrením odborov inšpekcie ochrany vôd Inšpektorátov životného prostredia SIŽP (ďalej „OIOV“) nezistilo naplnenie znakov MZV podľa § 41 ods. 1 vodného zákona, a preto boli vyradené z evidencie. Zo 110 evidovaných MZV bol pôvodca zistený v 90 prípadoch. V 60 prípadoch bolo MZV spôsobené na povrchových vodách a v 50 prípadoch boli znečistené alebo ohrozené podzemné vody.

Prehľad o počte MZV na Slovensku v období od rokov 2003 až 2013, evidovaných SIŽP, je uvedený v tabuľke č.1.

Tabuľka č.1

Rok	Počet zaevidovaných MZV	Mimoriadne zhoršenie vôd (MZV)					
		Povrchové vody			Podzemné vody		
		Celkový počet	Vodárenské toky	Hraničné toky	Celkový počet	Znečistenie	Ohrozenie
2003	176	134	2	3	42	0	42
2004	137	89	1	10	48	11	37
2005	119	66	2	5	53	2	51
2006	151	94	0	3	57	6	51
2007	157	97	1	4	60	4	56
2008	102	49	0	6	53	4	49
2009	101	50	1	3	51	7	44
2010	100	42	0	2	58	2	56
2011	115	59	2	5	56	1	55
2012	117	67	0	7	50	2	48
2013	110	60	1	5	50	4	46

Z uvedeného prehľadu vyplýva, že v roku 2013 bolo evidovaných o 7 MZV menej ako v roku 2012. Najväčší počet MZV v období rokov 2003 - 2013 bol zaevidovaný v roku 2003, keď v letnom období v dôsledku vysokých teplôt a prudkého zníženia prietokových množstiev vody vo vodných tokoch bol zaznamenaný aj najvyšší počet MZV spojených s úhynom rýb (až 53 prípadov).

Prehľad o škodlivých látkach (ďalej „ŠL“) a obzvlášť škodlivých látkach (ďalej „OŠL“), ktoré v rokoch 2003 - 2013 spôsobili MZV je uvedený v tabuľke č.2.

Tabuľka č.2

Rok	Počet MZV spôsobených										
	RLA	ZIE	PES	EXK	SST	PHN	ITL	NLK	OVO	ILT	NEZ
2003	59	3	0	21	1	1	3	11	35	7	35
2004	70	1	3	15	1	0	0	3	20	10	14
2005	69	0	0	14	0	0	4	4	10	8	10
2006	69	3	2	14	0	0	4	3	28	6	22
2007	76	4	0	12	0	0	5	3	24	7	26
2008	65	2	0	7	0	0	2	2	15	3	6
2009	65	0	0	2	0	0	1	2	17	1	13
2010	60	3	0	10	0	1	1	4	12	6	3
2011	76	0	0	10	0	0	3	0	14	7	5
2012	66	1	0	13	0	0	3	3	14	3	14
2013	65	1	0	9	2	0	1	1	18	8	5

Vysvetlivky: RLA - ropné látky, ZIE - žieraviny, PES - pesticídy, EXK - hospodárske hnojivá, SST - silážne šťavy, PHN - priemyselné hnojivá, ITL - iné toxické látky, OVO - odpadové vody, ILT - iné látky, NEZ - nezistené látky

Ako je zrejmé z tabuľky č.2 na vzniku MZV sa aj v roku 2013 v najväčšej miere podieľali RLA a to až v 65 prípadoch, čo predstavuje 59,1 %. Odpadové vody spôsobili MZV v 18 prípadoch, čo predstavuje 16,4 %. V porovnaní s rokom 2012 došlo k výraznejšiemu zvýšeniu počtu prípadov znečistenia OVO a ILT, súčasne došlo k poklesu počtu prípadov znečistenia EXK.

V období rokov 2011 - 2013 SIŽP eviduje zvýšený počet MZV spôsobených krádežou farebných kovov resp. transformátorového oleja zo stožiarových transformátorov, predovšetkým v neobývaných oblastiach. Pri zhodení transformátora zo stožiara páchatelmi dochádza následkom pádu k porušeniu jeho celistvosti a k následnému úniku olejovej náplne transformátora na okolitý terén a do pôdy, resp. pri prelievaní kradnutého oleja taktiež dochádza k jeho úniku do pôdy. V roku 2013 bolo evidovaných 15 takýchto MZV.

V roku 2013 bolo 11 MZV spojených s úhynom rýb (10,0 %), z toho v 5 prípadoch MZV spôsobili OVO, v 2 prípadoch išlo o EXK, v 1 prípade išlo o ILT a v 3 prípadoch sa nepodarilo identifikovať druh ŠL alebo OŠL.

V roku 2013 boli v 90 prípadoch (81,8 %) zistení pôvodcovia MZV. Úspešnosť zistených pôvodcov MZV úzko súvisí so včasným ohlasovaním MZV. Hlavnou príčinou nezistenia pôvodcu MZV je najmä oneskorené ohlásenie MZV, t.j. po viac ako 6 hodinách od

jeho vzniku (v roku 2013 to bolo 24 prípadoch MZV), prípadne zatajovanie jeho vzniku zo strany pôvodcu. Z celkového počtu 110 evidovaných MZV pôvodcovia ohlásili spôsobené MZV len v 16 prípadoch (14,5 %). V 33 prípadoch ohlásil MZV Hasičský a záchranný zbor (HaZZ) alebo Integrovaný záchranný systém (IZS), v 24 prípadoch to boli občania, v 11 prípadoch to boli členovia Slovenského rybárskeho zväzu (SRZ), v 7 prípadoch príslušníci Policajného zboru, v 3 prípadoch pracovníci OŠVS, v jednom prípade starosta obce a v 15 prípadoch to boli iné organizácie.

Prehľad časových relácií hlásenia vzniknutých resp. zistených MZV príslušnému OIOV je uvedený v tabuľke č.3.

Tabuľka č.3

Časové relácie ohlasovania MZV na SIŽP						
Rok		do 2 hodín	do 6 hodín	do 12 hodín	do 24 hodín	po 24 hod.
2003	Počet	103	30	7	16	20
	%	58,5	17,0	4,0	9,1	11,4
2004	Počet	81	29	10	8	9
	%	59,1	21,2	7,3	5,8	6,6
2005	Počet	65	27	6	9	12
	%	54,6	22,7	5,1	7,5	10,1
2006	Počet	99	29	2	10	11
	%	65,6	19,2	1,3	6,6	7,3
2007	Počet	98	27	7	14	11
	%	62,4	17,2	4,4	8,9	7,0
2008	Počet	71	13	5	5	8
	%	69,6	12,7	4,9	4,9	7,8
2009	Počet	63	20	3	11	4
	%	62,3	19,8	2,9	10,9	3,9
2010	Počet	58	19	9	6	8
	%	58,0	19,0	9,0	6,0	8,0
2011	Počet	79	15	8	7	6
	%	68,7	13,1	6,9	6,1	5,2
2012	Počet	66	30	8	6	4
	%	56,4	25,6	6,8	5,1	3,4

2013	Počet	60	26	11	9	4
	%	54,5	23,6	10,0	8,2	3,6

Údaje uvedené v tabuľke č.3 dokumentujú, že plnenie povinností neodkladného nahlásenia MZV v roku 2013 sa oproti predošlým rokom zhoršilo. Počet MZV nahlásených do 2 hodín od ich zistenia sa opäť znížil a to o 1,9 % v porovnaní s rokom 2012, pričom včasné nahlásenie vzniknutého MZV je predpokladom k úspešnému zisteniu jeho pôvodcu, príčiny jeho vzniku a najmä dostatočne rýchleho a účinného zásahu pri odstraňovaní škodlivých následkov MZV.

V roku 2013 bolo 35 MZV (31,8 %) spôsobených dopravou a prepravou ŠL a OŠL, z toho železničnou prepravou bolo spôsobených 5 MZV a lodnou prepravou boli spôsobené 2 MZV. Automobilovou dopravou a prepravou ŠL a OŠL bolo spôsobených celkovo 28 MZV, z toho 15 MZV spôsobili slovenskí dopravcovia a prepravcovia a za zvyšných 13 MZV sú zodpovední zahraniční dopravcovia a prepravcovia. V súvislosti s dopravnými nehodami dochádza hlavne k únikom RLA (motorová nafta a oleje) do okolia dopravnej komunikácie, odkiaľ sa uniknuté látky môžu následne dostať do vodného toku, alebo do horninového prostredia, kde môžu spôsobiť MZV. O to nebezpečnejšie sú MZV v ochranných pásmach vodárenských zdrojov podzemných vôd, prírodných liečivých zdrojov, prírodných zdrojov minerálnych vôd alebo vodárenských tokov. K takémuto znečisteniu v roku 2013 došlo v 3 prípadoch.

Prehľad o príčinách MZV evidovaných SIŽP v rokoch 2003 - 2013 je uvedený v tabuľke č.4.

Tabuľka č.4

MZV podľa príčiny ich vzniku	Rok										
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Ľudský faktor	43	16	21	30	32	10	13	9	22	34	17
2. Nevyhovujúci stav zariadenia v dôsledku:											
2.A nedostatočnej údržby a náhradných dielov	14	9	6	7	5	10	10	9	11	13	12
2.B nevhodného technického riešenia	12	8	13	13	12	9	3	7	9	13	13
2.C nedostatočnej kapacity skladovacieho objektu a havarijnej nádrže	3	4	5	5	6	2	1	5	0	0	2
3. Mimoriadna udalosť											
3.A požiar	1	3	2	2	0	1	1	0	1	1	2

3.B výbuch	3	0	0	2	4	2	1	3	2	1	0
4.A Poveternostné vplyvy	10	5	1	4	3	2	1	4	4	7	3
4.B Deficit kyslíka	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
5. Doprava a preprava ŠL a OŠL											
5.A doprava	28	19	40	38	50	38	27	24	28	17	34
5.B preprava ŠL a OŠL	2	2	5	6	4	6	5	4	0	1	1
6. MZ vzniklo mimo územia SR	2	7	3	1	0	0	0	0	1	1	0
7. Iná	19	37	7	20	10	10	24	22	25	10	12
8. Nezistená	37	27	16	23	31	12	15	13	12	19	13

Ako vidieť z uvedeného prehľadu najväčší podiel na vzniku MZV v roku 2013 má doprava a preprava ŠL a OŠL (31,8 %) a nevyhovujúci technický stav zariadenia alebo objektu, v ktorom sa zaobchádza so ŠL a OŠL (24,5 %). Ľudský faktor je zodpovedný za vznik MZV v 15,5 %.

V roku 2013 sa na 33 pôvodcov MZV vzťahovala povinnosť mať vypracovaný plán preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku neovládateľného úniku ŠL a OŠL do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku „havarijný plán“ pre konkrétny prípad MZV. Vypracovaný havarijný plán malo len 9 pôvodcov MZV (27,3 %). Z tohto počtu mali havarijný plán schválený OŠVS všetci 9 pôvodcovia MZV a podľa neho aj postupovali pri riešení vzniknutých MZV. Vo všetkých 9 prípadoch havarijný plán vyhovoval a bol zabezpečený po materiálnej a aj technickej stránke.

V roku 2013 bolo z dôvodu vzniku MZV iba v jednom prípade potrebné obmedziť odber vôd.

V roku 2013 bola v jednom prípade v rámci riešenia MZV zistená environmentálna záťaž, ktorá bola v súlade so zákonom č. 409/2011 Z.z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov ohlásená na MŽP SR, sekciu geológie a prírodných zdrojov.

V roku 2013 boli na vodnom toku Dunaj zaevidované 4 MZV, z ktorých sa v 2 prípadoch nepodarilo zistiť pôvodcu. V oboch prípadoch bol zistený výskyt jemného filmu RLA na vodnej hladine, spôsobený lodnou dopravou. Ďalšie MZV bolo spôsobené odčerpávaním drenážnych vôd s obsahom RLA zo strojovne pri snahe stabilizovať plavidlo jeho odľahčením, nakoľko hrozilo jeho potopenie v dôsledku posunu nákladu v nákladnom priestore lode. V ostatnom prípade došlo k úniku RLA pri zatopení strojovne rumunského plavidla, ktoré v dôsledku chybného manévrovania obsluhy lode uviazlo na plytčine. V oboch prípadoch včasným vykonaním opatrení (osadením norných stien, posypaním vodnej hladiny biodegradačným prípravkom a prečerpaním ŠL) sa zabránilo rozšíreniu znečistenia vo vodnom toku Dunaj.

Za obdobie rokov 2003 - 2013 eviduje SIŽP na Dunaji celkovo 51 MZV spôsobených ŠL, spravidla sa jedná o RLA. Pôvodcov MZV sa podarilo zistiť len v 12 prípadoch. Prehľad o MZV evidovaných na rieke Dunaj od roku 2003 je uvedený v tabuľke č.5.

Tabuľka č.5

Rok	MZV na rieke Dunaj (počet)			
	celkový	v hraničnom úseku	pôvodca zistený	pôvodca nezistený
2003	4	1	1	3
2004	7	2	1	6
2005	6	2	2	4
2006	7	3	1	6
2007	5	3	1	4
2008	5	5	0	5
2009	2	0	0	2
2010	1	1	0	1
2011	4	0	1	3
2012	6	0	3	3
2013	4	2	2	2
Spolu	51	19	12	39

V roku 2013 nebola v súvislosti s riešením MZV na vodnom toku Dunaj aktivovaná činnosť Medzinárodného systému včasného varovania v povodí Dunaja (AEWS). Dňa 21.januára 2013 sa uskutočnilo testovanie systému v aktualizovanej verzii prevádzkového manuálu AEWS 2.0, ktorá začala platiť od 1.marca 2013. Druhé testovanie AEWS 2.0 sa uskutočnilo 21.novembra 2013 a bolo zamerané na testovanie funkčnosti systému v nočných hodinách pracovného dňa. Testovanie bolo koordinované sekretariátom Medzinárodnej komisie na ochranu rieky Dunaj (ICPDR) so sídlom vo Viedni.

Z celkového počtu 110 evidovaných MZV v roku 2013 pracovná skupina ustanovená OIOV podľa § 41 ods. 10 vodného zákona riešila 94 MZV, zvyšných 16 MZV riešili OIOV samostatne. Pri riešení MZV OIOV vydávali príkazy pôvodcom MZV a v rámci pracovných skupín riešiacich MZV žiadali o spoluprácu orgány a organizácie zúčastňujúce sa riešenia MZV. Príkazy pôvodcom a požiadavky na spoluprácu boli vydávané ústne a následne zaznamenané v protokoloch z riešenia MZV, ktorých plnenie bolo kontrolované OIOV v rámci zasadania pracovných skupín. OIOV v roku 2013 vydali pôvodcom MZV 2 rozhodnutia podľa § 62 ods. 6 písm. b) v spojitosti s § 41 ods. 9 vodného zákona na plnenie bezprostredných opatrení a opatrení na odstránenie škodlivých následkov MZV. V jednom

prípade bude rozhodnutie na plnenie opatrení na odstránenie škodlivých následkov MZV vzniknutých v roku 2013 uložené v roku 2014.

Spolupráca orgánov a organizácií zúčastňujúcich sa riešenia MZV v roku 2013 bola na dobrej úrovni. Spolupracujúce subjekty rešpektujú požiadavky OIOV. Spolupráca s HaZZ a políciou sa využíva najmä pri MZV vzniknutých v súvislosti s dopravnými nehodami a úmyselným poškodením zariadení, pri ktorom dochádza k úniku ŠL.

Osobitne treba vyzdvihnúť spoluprácu s HaZZ, ktorého príslušníci spolupracujú s OIOV pri riešení takmer každého MZV spojeného s únikom ŠL resp. OŠL a pri odstraňovaní škodlivých následkov MZV poskytujú významnú odbornú a technickú pomoc.

Regionálne veterinárne a potravinové správy (RVaPS) spolupracujú s OIOV pri MZV spojených s úhynom rýb a iných vodných živočíchov a zabezpečujú odber a prepravu odobratého materiálu do laboratória na analýzy.

Dobrá spolupráca v roku 2013 bola aj so správcami vodohospodársky významných tokov - odštepými závodmi SVP, š.p. Banská Štiavnica, ktorí sa zúčastňujú riešenia MZV, vrátane vykonávania technických opatrení (napr. osádzanie norných stien, zber uniknutých látok a odberov a rozborov vzoriek vôd).

V súvislosti s odstraňovaním následkov MZV v roku 2013 boli vyčíslené škody a náklady u 31 MZV v celkovej výške 153 003,37 eur.

Pri 3 MZV, kde nebol zistený pôvodca, boli za práce na podporu odstraňovania následkov MZV, ktorých vykonanie objednali OIOV, použité finančné prostriedky Environmentálneho fondu v celkovej výške 34 218,31 eur.

V roku 2013 v 30 prípadoch MZV bola zistená príčinná súvislosť s porušením ustanovení vodného zákona a do 31.12.2013 bolo pôvodcom MZV uložených 15 sankčných postihov v celkovej výške 12 580 eur. Ďalšie pokuty za spôsobené MZV v roku 2013 budú doriešené v roku 2014. V roku 2013 boli v 8 prípadoch uložené sankčné postihy pôvodcom MZV z roku 2012 v celkovej výške 39 300 eur.

Zo závažnejších MZV, ktoré boli zaevidované SIŽP v roku 2013 uvádzame nasledovné:

Dňa 16.01.2013 o 13.25 h prevzala SIŽP telefonické hlásenie od pracovníka OO PZ o možnom úniku ropných látok do vodného toku Parná. Pracovná skupina ustanovená OIOV vizuálnou obhliadkou zistila, že pod výustným objektom, ktorý patrí Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s. Bratislava, je sústredená ropná škvrna, ktorá sa vyplavuje do vodného toku Parná až po zaústenie do vodného toku Trnávka. Pracovníci Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s. Bratislava informovali, že do výustného objektu sú zvedené vody z povrchového odtoku odstavných plôch parkovísk Zeleneč. Tieto vody sú prečistené v odlučovači ropných látok a v dvoch dočist'ovacích objektoch a následne vypúšťané do toku Parná. Vizuálnou obhliadkou kanalizácie od odlučovacieho zariadenia až po výustný objekt nebola zistená prítomnosť ropných látok, ani v odlučovači, ani vo vybudovaných šachtách a aj napriek tomu z výuste opätovne vytekali ropné látky. Pracovníci HaZZ Trnava vykonali na mieste lokalizačné a likvidačné práce. Následným šetrením sa zistilo, že odlučovač olejov má

vytvorený odtok a v prípade väčšieho prietoku odpadových vôd s prítomnosťou ropných látok sa tieto prepadajú do obtokovej kanalizácie, ktorá bez prečistenia v odlučovacom zariadení ústi priamo do vodného toku Parná. OIOV skonštatoval, že toto vypúšťanie vôd z povrchového odtoku kontaminovaného ropnými látkami do vodného toku Parná bolo v rozpore s povolením OŠVS. Uvedeným konaním došlo k naplneniu znakov MZV podľa § 41 ods. 1 vodného zákona a k naplneniu skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 74 ods. 1 písm. f) vodného zákona. Právnomu subjektu Národná diaľničná spoločnosť, a.s. Bratislava bola uložená pokuta vo výške 3 000 eur.

Dňa 08.03.2013 prijala SIŽP hlásenie o úniku ropných látok do vodného toku Blatina v k.ú. Pezinok. Pracovná skupina ustanovená OIOV vykonala vizuálnu obhliadku, pri ktorej sa zistilo, že z ústia betónovej kanalizácie vytekali do vodného toku Blatina odpadové vody s obsahom ropných látok. Na jednom úseku kanalizácie sa zistila netesnosť jej segmentov a nelegálna skládka odpadov z výliskov hrozna (tzv. trešťorina), na ktorej boli rozliate ropné látky neznámeho pôvodu. Príčinou MZV bol únik ropných látok z kontaminovaného prostredia nelegálnej skládky odpadov cez netesniacu kanalizáciu do vodného toku Blatina. Bezprostredné opatrenia na zneškodnenie MZV vykonali pracovníci HaZZ Pezinok. Pretože sa nezistil pôvodca MZV, na zabránenie ďalšieho šírenia znečistenia z kontaminovaného prostredia nelegálnej skládky odpadov do vodného toku Blatina objednala SIŽP u odborne spôsobilej organizácii v zmysle zákona č. 569/2009 Z.z. (geologický zákon) odstránenie a zneškodnenie povrchovej vrstvy kontaminovanej zeminou pozdĺž poškodeného úseku kanalizácie a jej nahradenie novou nekontaminovanou zeminou, utesnenie poškodeného úseku kanalizácie, odčerpanie podzemnej vody z horninového prostredia pod poškodenou kanalizáciou, jej predčistenie na odlučovači ropných látok a následné vypustenie do kanalizácie a preverenie účinnosti sanačného zásahu. Výsledky analýz potvrdili úspešnosť vykonaných sanačných prác. Celkové náklady na vykonanie týchto prác boli vyčíslené sumou 29 973,24 eur a boli uhradené z finančných prostriedkov Environmentálneho fondu.

Dňa 15.05.2013 prijala SIŽP hlásenie od starostu obce Medzibrod o úniku digestátu z bioplynovej stanice, ktorú prevádzkuje spoločnosť BioREn BB, s.r.o., Tomášov, do pôdy a aj do vodného toku Gregorov potok. Pracovná skupina ustanovená OIOV vizuálnou obhliadkou zistila, že v juhozápadnej časti areálu bioplynovej stanice Medzibrod došlo k úniku digestátu otvoreným potrubím do pôdy a do poľa, z ktorého bol digestát v dôsledku zmiešania s vodami z povrchového odtoku splavovaný smerom k obci Medzibrod. Časť takto zriedeného digestátu sa dostala priamo do šachty melioračného kanála, odkiaľ dochádzalo k jeho úniku do vodného toku Gregorov potok. Zvyšok uniknutého digestátu sa akumuloval v novovybudovanej splaškovej kanalizácii, ktorá nie je napojená na ČOV a nie je zaústená do vodného toku, ale je nepriepustne uzavretá. Kontrolou bioplynovej stanice sa zistilo, že spoločnosť BioREn BB, s.r.o., Tomášov odkryla výdajné potrubie a následne odstránila uzáver daného potrubia za účelom dostavby výdajného zariadenia na plnenie autocisterien v presvedčení, že uvedené potrubie je uzatvorené. V skorých ranných hodinách však došlo k automatickému zopnutiu čerpadiel, ktoré mali prečerpať digestát, pričom v dôsledku poškodenia ventilu došlo k prečerpaniu digestátu do otvoreného výdajného potrubia s následným únikom do pôdy a do poľa. Pôvodca MZV vybudoval násyp v okolí obce Medzibrod, ktorý slúžil na zachytávanie uniknutého digestátu. Ďalej pôvodca MZV

zabezpečil vykonanie bezprostredných opatrení - odčerpanie uniknutého digestátu, ktorý sa zachytil v melioračnom kanáli areálu bioplynovej stanice a novovybudovanej splaškovej kanalizácie obce Medzibrod a odčerpanie digestátu z terénnych nerovností okolo výdajného potrubia a jeho opätovné utesnenie. Únikom digestátu z bioplynovej stanice boli naplnené znaky MZV podľa § 41 ods. 1 vodného zákona a právnomu subjektu spoločnosti BioREn BB, s.r.o., Tomášov bude v roku 2014 uložená pokuta v zmysle ustanovení vodného zákona.

V dňoch 08.09.2013 a 09.09.2013 pracovníci OIOV riešili MZV na podzemných vodách v areáli spoločnosti Mondi SCP, a.s., Ružomberok a na povrchovom toku Váh v profile od výustného objektu S ČOV Ružomberok až po VN Krpeľany. K MZV došlo na stredisku Regenerácia počas nábehu technológie po celozávodnej dovolenke. Príčinou bol únik čierneho lúhu na nespevnený terén a aj na spevnenú plochu, ktorej odtok je zvedený do areálovej kanalizácie vôd z povrchového odtoku, cez poškodené tesnenie montážneho prielezu zásobnej nádrže (800 m³) do havarijnej nádrže. V čase MZV bola zásobná nádrž naplnená na 420 m³ (cca 44 %) a stále bola dopĺňaná pritekajúcim čiernym lúhom z odparky. Na základe vypracovanej bilancie pôvodcom MZV sa zistilo, že zo zásobnej nádrže uniklo cca 37 m³ čierneho lúhu. Pôvodca MZV zabezpečil zber kontaminovanej zeminy z nespevneného terénu a následne zabezpečil jej zneškodnenie. Spevnenú plochu vyčistil mechanickým zozbieraním čierneho lúhu a následným spláchnutím prúdom vody do vpustí kanalizácie vôd z povrchového odtoku na S ČOV Ružomberok, ktorá bola v čase MZV v mimoriadnom režime. Vypúšťanie odpadových vôd s obsahom uniknutého čierneho lúhu z S ČOV Ružomberok spôsobovalo na povrchovom toku Váh penenie a hnedé zafarbenie povrchovej vody. Správca toku zabezpečil zvýšenie prietoku vodného toku Váhu, čím sa zmiernili následky úniku čierneho lúhu. Únikom čierneho lúhu do toku Váh zo spoločnosti Mondi SCP, a.s., Ružomberok sa naplnili znaky MZV podľa § 41 ods. 1 vodného zákona a pôvodcovi MZV bola uložená pokuta vo výške 2 200 eur.

Z á v e r

SIŽP má v zmysle ustanovení vodného zákona riadiacu úlohu pri riešení MZV, čím sú kladené na jej pracovníkov zvýšené nároky nielen na ich odbornú úroveň, organizačné schopnosti ale i na zabezpečenie nepretržitej 24 hodinovej služby. Počet MZV od roku 2002 do roku 2007 vzrastal. V roku 2008 bol zaznamenaný pokles MZV oproti roku 2007 o 55 MZV. Za roky 2008 až 2010 bol počet evidovaných MZV prakticky rovnaký (100 až 102 prípadov), avšak v rokoch 2011 a 2012 sa počet evidovaných MZV zvýšil na 115 resp. 117. V roku 2013 bol zaznamenaný pokles počtu MZV na 110 prípadov.

Zo ŠL a OŠL, ktoré spôsobujú MZV na podzemných alebo povrchových vodách si roky udržiavajú prvenstvo ropné látky. Na druhom mieste sú to odpadové vody, vypúšťané v rozpore s povolením OŠVS alebo bez povolenia. V roku 2013 bol evidovaný zvýšený počet MZV spôsobených inými látkami. Na vzniku MZV sa podieľajú aj hospodárske hnojivá. Príčinou je aj skutočnosť, že podniky poľnohospodárskej prvovýroby často nemajú vybudovanú dostatočnú kapacitu na skladovanie hospodárskych hnojív, následkom čoho

dochádza k nedovoleným únikom týchto látok buď priamo z nevyhovujúcich skladovacích objektov alebo pri ich aplikácii na poľnohospodárske pozemky v čase, keď je ich aplikácia zakázaná, alebo je vykonávaná v rozpore so zákonnými ustanoveniami a s kódexom správnej poľnohospodárskej praxe.

Najväčší podiel na celkovom počte MZV majú MZV spôsobené dopravou a prepravou. V roku 2013 boli v 15 prípadoch MZV spôsobené slovenskými automobilovými dopravcami a prepravcami a v 13 prípadoch zahraničnými.

V rokoch 2010 a 2013 sa výrazne zvýšil počet MZV spôsobených únikom ŠL pri krádežiach farebných kovov zo stožiarových transformátorov, ktoré boli umiestnené väčšinou mimo obývaných oblastí.

Pretrváva problém v ohlasovaní MZV ich pôvodcami v zmysle vodného zákona. V roku 2013 len 14,5 % prípadov MZV ohlásili ich pôvodcovia.

Pri riešení MZV zohráva veľmi dôležitú úlohu spolupráca orgánov a organizácií zúčastnených na riešení MZV v rámci pracovnej skupiny. V roku 2013 bola táto spolupráca dobrá a osobitne treba vyzdvihnúť spoluprácu s pracovníkmi HaZZ, s ktorými OIOV spolupracujú v najväčšom počte prípadov MZV.